

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Brygida Łagodzińska

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2021 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko (...) SA z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego we Wrześni

z dnia 11 marca 2021 r.

sygn. akt I C 213/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. powództwo oddala,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 287 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 235 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Brygida Łagodzińska

UZASADNIENIE

Powód P. G. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) SA kwoty 934,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 26 września 2019 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 11 marca 2021 r. Sąd Rejonowy we Wrześni w punkcie 1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 934,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 września 2019 r. do dnia zapłaty oraz w punkcie 2. kosztami postępowania obciążył w całości pozwanego i z tego tytułu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 477 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 360 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył pozwany, zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 354 § 2 k.c. w zw. z art. 362 k.c., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i nieuwzględnienie, że poszkodowany przyczynił się do zwiększenia szkody, poprzez bezpodstawne poniesienie tak wysokich kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego i kosztów związanych z podstawieniem pojazdu do klienta oraz odbiorem samochodu oraz naruszył obowiązek minimalizacji szkody i współdziałania z pozwanym;

b) art. 361 § 1 k.c., poprzez błędną wykładnię, że poniesione przez poszkodowanego koszty z tytułu najmu pojazdu zastępczego i koszty związane z podstawieniem pojazdu do klienta i odbiorem samochodu od klienta pozostają w adekwatnym związku przyczynowo - skutkowym ze szkodą;

c) art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c., poprzez uznanie, że powód udowodnił, iż poniesienie kosztów związanych z podstawieniem pojazdu do klienta i odbiorem samochodu od klienta oraz wyższych kosztów najmu było celowe i ekonomicznie uzasadnione;

2. naruszenie przepisów postępowania, które to naruszenie miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c., poprzez brak wszechstronnej oceny zebranych w sprawie dowodów i pominięcie w ustaleniach faktycznych:

- druku internetowego zgłoszenia szkody oraz pisma pozwanego (s. 93-99 akt szkody), w którym zostały przedstawione szczegółowe zasady najmu pojazdu zastępczego, a w konsekwencji błędne ustalenie, że pozwany nie złożył skutecznie oferty najmu pojazdu zastępczego za swoim pośrednictwem;

- umów współpracy zawartymi pomiędzy pozwanym a tymi przedsiębiorstwami (załączono do odpowiedzi na pozew), z których wyraźnie wynika, że w przypadku zorganizowania pojazdu zastępczego przez pozwanego, nie są doliczane dodatkowe opłaty za podstawienie i odbiór pojazdu, w konsekwencji błędne ustalenie, że zasadne było poniesienie wydatków związanych z podstawieniem i odbiorem pojazdu zastępczego;

b) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, poprzez uznanie, że pozwany nie sprostął obowiązkowi skutecznego powiadomienia o najmie pojazdu zastępczego po niższej stawce, podczas, gdy pozwany obowiązkowi temu sprostął i poprzez poinformowanie o możliwości zorganizowania poszkodowanemu wynajmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanego bezpłatnie wraz ze wskazaniem w jaki sposób (i według jakich stawek) można wynająć pojazd zastępczy od pozwanego zarówno w trakcie internetowego zgłoszenia szkody, jak i w piśmie pozwanego;

c) art. 278 § 1 k.p.c., poprzez uznanie, że w sprawie nie zachodziła konieczność posiłkowania się wiedzą specjalistyczną, podczas gdy materia ustalenia rynkowości stawek za najem oraz podstawienie i odbiór pojazdu zastępczego należy do sfery zagadnień wymagających zasięgnięcia wiadomości specjalnych;

d) art. 232 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c., poprzez uznanie, że powód udowodnił wysokość szkody, podczas gdy udowodnienie wysokości szkody wymagało wiadomości specjalnych i powód chcąc udowodnić wysokość szkody powinien złożyć wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego.

W oparciu o wyżej przytoczone zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie powoda kosztami procesu w całości, w tym zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna.

Istota zarzutów podniesionych w apelacji, zarówno w zakresie wskazanych naruszeń prawa procesowego, jak i materialnego dotyczy w istocie wyłącznie kwestii zasadności przyjęcia przez Sąd I instancji wysokości stawki dobowej za najem pojazdu zastępczego na poziomie 230 zł netto plus 23% podatku VAT, w sytuacji gdy zdaniem skarżącego, pozwany ubezpieczyciel zaproponował ofertę korzystniejszą, kwota zaś przyjęta przez Sąd rażąco wykracza poza stawki funkcjonujące na rynku lokalnym.

Strona powodowa podnosiła, że poszkodowany nie miał obowiązku wyjmować pojazdu zastępczego w granicach stawki akceptowanej przez pozwanego ani wypożyczać pojazdu w wypożyczalni wskazanej przez pozwanego, albowiem jest to sprzeczne z zasadą pełnego odszkodowania zgodnie z którą poszkodowanemu należy zrefundować poniesione ekonomicznie uzasadnione koszty. Na wstępie zauważyć należy, że co do wysokości stawki za najem pojazdu zastępczego to brak było podstaw do uznania stawki według cennika powoda. Wskazać bowiem należy na kluczową kwestię, że powód nie był tylko podmiotem wynajmującym pojazd zastępczy poszkodowanemu, ale z uwagi na nabycie wiarygodności od poszkodowanego stał się uprawnionym do wystąpienia o zapłatę z tego tytułu wobec pozwanego. A zatem jest osobą zainteresowaną w korzystnym dla siebie rozstrzygnięciu. Z uwagi na powyższe cennik powoda nie może stanowić podstawy do ustalenia wysokości stawki czynszu, tym bardziej, iż wysokość tej stawki była kwestionowana przez pozwanego. Trafnie wskazał apelujący, że ustalenie wysokości stawki wymagało wiadomości fachowych zgodnie z art. 278§1 k.p.c. Strona powodowa takiego wniosku nie złożyła. Sąd odwoławczy miał na uwadze, że zgodnie z art. 505(7) § 1 k.p.c. ilekroć ustalenie zasadności lub wysokości świadczenia powinno nastąpić przy zastosowaniu wiadomości specjalnych, od uznania sądu zależy powzięcie samodzielnej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy albo zasięgnięcie opinii biegłego, w myśl zaś §2 opinii biegłego nie zasięga się, jeżeli jej przewidywany koszt miałby przekroczyć wartość przedmiotu sporu, chyba że uzasadniają to wyjątkowe okoliczności. Przy czym zdaniem Sądu odwoławczego wskazać należy, że Sąd pierwszej instancji nie zastosował żadnej z tych regulacji, a jedynie uznał, że sądy rejonowe prowadzą dużą ilość podobnych spraw nabierając bardzo dużego doświadczenia, a zestawienie cenników pobranych przez biegłego z Internetu nie stanowi wiadomości fachowych. Stanowisko powyższe nie zasługuje na akceptację. Ustalenie rynkowej ceny najmu pojazdu wymaga wiadomości fachowych, w szczególności uwzględnić należy rynek lokalny, warunki najmu, ceny rynkowe. Strona powodowa nie złożyła wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, tym samym nie wykazała wysokości stawki.

Przy czym na uwadze należy mieć w szczególności, iż w okolicznościach przedmiotowej sprawy poszkodowany (jego pełnomocnicy z powodowej firmy) winien współpracować z powodem celem zmniejszenia wysokości szkody. Zaniechanie tego obowiązku skutkuje naruszeniem art. 354§2 k.c. i art. 362 k.c. Sąd Najwyższy. w uchwale 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. III CZP 5/11 stanął na stanowisku, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. W niniejszej sprawie ekonomicznie uzasadniona była stawka najmu wskazana przez pozwanego. Na uwadze bowiem należy mieć, że pozwany podczas zgłoszenia szkody poinformował poszkodowanego o prawie do pojazdu zastępczego, ofercie zakładu ubezpieczeń, stawce dobowej za najem w poszczególnych segmentach pojazdów oraz o tym, że stawki wskazane przez pozwanego są przez niego akceptowane. Szczegółowych zasad najmu udzielono pod wskazanym numerem telefonu, mailowo oraz listownie. W przesłanym mailu – piśmie informacyjnym- wyraźnie wskazano stawki najmu, oraz że w przypadku samodzielnie zorganizowanego najmu, koszty uznane przez (...) zostaną do wysokości takiej, gdyby najem był organizowany przez zakład ubezpieczeń. O tym, że powód (działający przed zakładem ubezpieczeń) wiedział o ofercie i warunkach pozwanego świadczy jego mail, w którym zwrócił się o przesłanie szczegółowych informacji dotyczących warunków najmu, aby mógł podjąć decyzję o ewentualnym skorzystaniu z oferty. Pozwany udzielił odpowiedzi wskazując, że w piśmie z dnia 21 maja 2019 roku poszkodowany został poinformowany o zasadach wynajmu pojazdu. Strona powodowa nawet nie odniosła się do tych maili, nie podała czy zawracała się pod wskazany

numer celem uzyskania szczegółowych informacji o najmie pojazdu zastępczego przez zakład ubezpieczeń. W żadnych z pism powód nie wskazał na żadne okoliczności, które były przyczyną nieskorzystania przez poszkodowanego z propozycji zakładu ubezpieczeń. Sąd odwoławczy miał na uwadze, że poszkodowany niewątpliwie mógł wybrać inną wypożyczalnię, ale w przypadku wyższej stawki najmu, winien wykazać, iż ponoszenie wyższych od proponowanych przez zakład ubezpieczeń stawek najmu jest uzasadnione okolicznościami sprawy. W tej sprawie poszkodowany nie wskazywał na żadne okoliczności, albowiem jak wynika z materiału dowodowego w ogóle nie zwrócił się do zakładu ubezpieczeń o podanie szczegółów oferty. Taką możliwość miał, albowiem w mailu oraz piśmie wskazano sposób uzyskania informacji. Nie sposób zaś uznać, że wykonanie telefonu czy przesłanie maila stanowi trudność uzasadniającą skorzystanie z innej, droższej oferty. Tym samym uznać należy, że zasadnym było uwzględnienie stawki oferowanej przez pozwanego w ramach wypożyczalni, z którą współpracuje. Przy czym wbrew zarzutom powoda, poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania najtańszej oferty na rynku najmu pojazdów, ale winien współpracować z pozwanym przy likwidacji szkody celem jej zmniejszenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił.

Konsekwencją powyższego była zmiana rozstrzygnięcia o kosztach procesu, którymi Sąd na podstawie art. 98 k.p.c. obciążył powoda jako stronę przegrywającą. Pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270 zł ustalone na podstawie §2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą. Pozwany poniósł koszty: opłatę od apelacji 100 zł (koszt wniosku o uzasadnienie wyroku) oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 135 zł ustalone na podstawie §10 ust. 1 pkt 1 w zw. §2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Brygida Łagodzińska